

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvenredno ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrto leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrto leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje, za mesec, 30 kr. za četrto leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrto leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrto leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četrti stopne peti-vrste 6 kr. če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štampilj za 30 kr. Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opraviništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, osebna t. j. administrativna reči, je v „Narodni škari“ v Tavčarjevi hiši.

Slovinci!

Meseca oktobra imamo voliti poslance v državni zbor na Dunaj. Od leta 1861 smo že večkrat bili poklicani, izbirati si svoje zastopnike za deželne zборе; nij tedaj prvokrat, da stopimo na volilno bojišče.

Pri vseh dozdanjih volitvah smo Slovenci složno volili narodne poslance, nijsmo se dali zapeljati sladkim besedam, niti nas nij ustraševalo silno pritiskanje narodnih nasprotnikov, tujcev in domačinov odpadnikov. Vselej smo pokazali, da smo tudi mi Slovenci narod, ki hoče uživati vse pravice, katere nam gredo po postavi in naravnem pravu, da hočemo kot slovenski narod zedinjeni v eni deželni skupini biti in ostati svoji na svoji lastni zemlji ter dospeti do višjega blagostanja po samoupravi, omiki in svobodnem razvijanju duševnih in materialnih moči.

Tudi k sedanjim volitvam v državni zbor stopi slovenski narod z ono samosvestjo, z ono ljubeznijo do svoje domovine in narodnosti, katera edina vodi narode k sreči in slavi.

Naš program je zapisan v srcih celega slovenskega naroda, sprejet od stotisočev slovenskih mož na sijajnih taborih in mnogobrojnih volilnih shodih. Tega narodnega programa se držimo tudi zdaj in z naprej.

Mi bi lahko navedli dosti želj in zahtev, a možje, katere Vam priporočamo, da jih volite za svoje zastopnike v državni zbor, vsi ti možje so znani po celem slovenskem svetu kot pošteni rodoljubi, iz celega srca zavzeti za blagor slovenskega naroda in naše mile domovine, pa tudi izvedeni v političnih stvareh, svobodomiseln, zgovorni in neomahljivi. Oni žive med narodom, poznajo njegove težnje in bremena, zlasti tudi kmetkega stanu, in bodo gotovo najbolje zastopali Slovence in vse narodne pravice.

Slovenski centralni volilni odbor v Ljubljani, katerega je postavil zbor najveljavnejših slovenskih rodoljubov dne 20. aprila tega leta, da skrbi in dela po vseh slovenskih deželah za volitve narodnih poslancev, sklical je v raznih krajih volilne shode, da poizve, katere može si volilci sami žele za poslance. Taki volilni shodi so bili v Celji, Postojni, Laškem, Šmarji, Blancici, Žaveci, Loki, Raki in Rojani. Naslanjajoč se na sklepe teh volilnih shodov in glede Goriškega na sklep političnega društva „Soča“ nasvetujemo kot kandidate za državni zbor:

I. V kmetških občinah:

1. V okrajih Celje, Vransko, Gornjigrad, Laško, Šoštanj z voliščem Celje; Brežice, Kozje, Sevnica z voliščem Brežice;
2. Ptuj, Ormuž, sv. Lenard z voliščem Ptuj; Rogatec, Šmarje z voliščem Rogatec; Ljutomer, Gornja Radgona z voliščem Ljutomer;
3. Maribor, Slovenska Bistrica z voliščem Maribor; Konjice z voliščem Konjice; Slovenji Gradec, Marenberg z voliščem Slovenji Gradec;
4. Postojna, Bistrica, Senožec, Vipava z voliščem Postojna; Planina, Lož, Idrija z voliščem Planina;
5. Novomesto z voliščem Novomesto; Krško, Kostanjevica z voliščem Krško; Črnomelj, Metlika z voliščem Črnomelj;
6. Gorica, Kanal, Ajdovščina z voliščem Gorica; Tolmin, Cerklje z voliščem Cerklje; Bovec z voliščem Bovec; Sežana, Komen z voliščem Sežana;
7. V tržaški okolici;

g. dr. Josip Vošnjak.
deželni poslanec.

g. dr. Jakob Ploj.

g. Janko Pajk,
bivši profesor.

g. dr. Jakob Razlag,
deželni poslanec.

g. Viljem Pfeifer,
veliki posestnik.

g. dr. Lavrič,
deželni poslanec.

g. Ivan Nabergoj,
deželni poslanec.

II. V mestih in trgih:

8. Celje, Žaveci, Vitanje, Vojnik, Laško z voliščem Celje; Mozirje, Gornjigrad, Ljubno, Vransko z voliščem Mozirje; Rogatec, Šmarje z voliščem Rogatec; Brežice, Sevnica, Kozje z voliščem Brežice; Konjice z voliščem Konjice; Šoštanj z voliščem Šoštanj;
9. Postojna, Idrija, Vrhnika, Lož, Radovljica, Trzin, Kamnik, Kranj, Loka:

g. dr. Anton Prus.

g. dr. Valentin Zarnik,
deželni poslanec.

Slovenski centralni volilni odbor v Ljubljani.

Narodne candidature, katere slovenski centralni odbor postavlja ali podpira za druge, tu še ne imenovane volilne okraje na Slovenskem, bodo se v tem listu ali posamezno ali skupaj kasneje objavile.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 20. septembra.

Deželni zbori se imajo, kakor oficijozni listi poročajo, nekoliko časa sniti že meseca decembra. Po tem tacev to leto državni zbor, ki se bo kakor znano sešel 4. dec., ne bo imel dosti posla niti časa.

Nemški **ustavoverci** si veliko upanja delajo, da bodo iz tmoglavosti naših starih in klerikalnih, ki imajo parolo „rajši nemškutarja nego liberalnega Slovence“, za sebe želi „N. fr. Pr.“ poročati, da bodo zato v v Celji svojega kandidata postavili.

V **Šleziji** se pred volitvijo staro in mlado-ustavoverci skušajo zediniti, da ne bi postavljali vsak svojega kandidata, temuč zajedno po enega.

Hrvatski „Obzor“ govoreč o novem banu Mažuraniču, naglašja, da je M. prvi plebejec, prvi mož iz mase naroda na tej časti, katero so dozdaj zavzemali grofi, baroni itd. Tudi je izbran iz saborske večine. Od vsega tega si „Obzor“ mnogo obeta.

Vnanje države.

Ruska vlada se bavi s projektom nove organizacije turkestarske dežele. Dosedanja administracija te dežele nij prišla Rusom njenega dobička, in tudi prebivalcev Turkestana nij zadovoljila, kajti večkrat so se že uprli zaradi velikih davkov. Ravno zdaj je Kokand napravil ustajo.

Francoski časnik „Agence Havas“ javlja, da odide več imenitnih mož desnice in desnega centra v Frohsdorf. — Thiers je rekel neke deputaciji iz Savoje, ki jo je v Ouchy sprijel, da ostane svojemu programu zvest, programu namreč, ki ima za namen pravilno organiziranje republike. Bodočnost — je dejal gospod Thiers — je last pokoja in zmernosti. — „Journal officiel“ objavlja dekret, ki na 12. oktobra kliče volilce okrajev Haute-Garonne, Loire, Puy-de-Dôme, in Nièvre v narodno skupščino, da volijo poslance. — „Patrie“ dela k odhodu pruskih vojakov iz Verduna to-le opombico: „Vojaki so kakor mule obloženi, in v njihovih na vso moč nabasanih žakljih se izpozna lahko velika množica „izposojenih“ rečij; častniki se drže, kakor bi ničesa ne videli, in to iz uzroka. Ko bi se veliki zaboji, ki se odpošiljajo se železnico, mogli

preiskati, našle bi se morebiti čisto druge reči, nego uniforme.

Italijanski list „Pop. Romano“ pripoveduje, da je kardinal Antonelli nedavno na vse oblasti, ki imajo v Rimu zastopnike, poslal pisma, naj pridejo njihovi poslanci v prvej polovici meseca oktobra v Rim. Zakaj Antonelli pooblaščen državnik tako naglo pri svetem stolu želi videti, ne ve razen vatikana nihče.

Nemški zavezni svet se snide prve dni meseca oktobra. — Deželni svetovalec pleskega okraja, Urban, je dobil od pruske vlade posvarilo. Urban je namreč v uradnih oglasih priporočal kandidate ene stranke, uradnikom občinskih in šolskih zastopstev pa je odposlal poziv, naj delajo na to, da se bodo volili kandidati ene stranke, ki jo on priporoča. Pruska vlada pravi v svojem posvarilu, da se uradno upljičanje na volitve ne strinja s postavno volilno svobodo. (Se avstrijske vladi priporoča v posnemanje!)

Iz **zedinjenih držav** se telegrafuje, da je 17. sept. ob 3. uri popoldne v zapadnem delu Chicage nastal požar, ki se je stegal na eno miljo daleč; zdaj je že ukroten.

Dopisi.

Iz Dolenjskega 18. sept. [Izv. dop.] Vsi surovi napadi dr. Bleiweisa in njegovih fanatičnih kaplanov na našega narodnega kandidata gospoda Viljema Pfeiferja, ne bodo tem absolutističnim ljubljanskim ljudem nič pomagali. Slovenci bodo g. Pfeiferja volili, v katerega stavijo največ zaupanja, malega Irkiča nihče ne mara, ti stega penzionista Potočnika pa še menj, ker ga nihče ne pozna. Od Irkiča se po celem Dolenjskem ve, da je politična nula; on ne bere nobenega političnega lista. Naroden je samo na „Novice“ in še teh ne pregleda. On se ne briga čisto nič za pravice in nepravice narodov, najmenj pa za slovenski narod. Za nobeno narodno društvo, za nobeno šolo, za nič narodnega se ta možič ne peča, nego on se peča samo za svojo malo osebo. Molitvari in prosilci v enomer za cesarsko službo, da si

bi moral vesel biti, da je neodvisen notar. A ker mu, zaradi njegovih duševnih nezmožnosti, notarstvo nič ne nese, prosi za cesarsko službo. Tako je za božjo voljo prosil, naj bi mu vlada dala mesto c. kr. okrajnega sodnika v Zatičini. A nij je dobil, nego dobil jo je bil g. Drenik. Irkiča nij niti vlada marala zavoljo duševne revnosti in ubožnosti. In takega človeka nam klerikalci rinejo za poslanca? No kmetje, če ga izvolite, nastavite mu le lojterce, da bo do kake c. kr. službe priplezal, mali revež. — Mi kar nas je narodnjakov in svobodomiselnih mož, bomo volili g. Pfeiferja, in ker nas je večina, bo gospod Pfeifer tudi izvoljen, če se surovopisni in zagrizeni Bleiweis s svojimi kaplani še tako napenja.

Iz metliške okolice 18. sept. [Izv. dop.] V dopisu št. 196 „Sl. Naroda“ je bil nek duhovnik omenjen, kateri je javno ponovil in priznal, da se on drži Bleiweisovega in Costovega gesla, da ima pri volitvah „rajši nemčurja kot liberalnega Slovence“. Denes bom tega duhovna kar po imenu imenoval, da narodnjaki lahko s prstom kažejo za njim, kjer ga vidijo. To je g. Zarnik, fajmošter v Preloki. On agitira in dela proti narodnemu kandidatu g. Pfeiferju, in pravi, da ima rajši nemčurja nego liberalnega Slovence. Pa zakaj? Čujte! Ta fajmošter je prosil za tiste Stremayrove groše, rad bi jih dobil in jih bo — za to imenemčurja rajši, nego liberalnega Slovence! Naj prej žep, potem farška pravica, potem papež, potem mežnar, — če kaj ostane, tisti ostanek je še le tem ljudem za narod!

Iz Laškega trga na slov. Štajerskem. 16. sept. [Izv. dop.] V nedeljo 14. septembra smo slovesno obhajali 25letnico odpravljenja tlake in desetine. Priplepljeni plakati na hišah v trgu so vabili občinstvo, da se te slovesnosti v mnogem številu udeleži. Popoldne po božji službi slišal se je strel na strel možnarjev; bobneče grmenje se je razlagalo daleč okrog, ter va-

Listek.

Nedeljska pisma.

XV.

„I, kaj pa sta imela vendar s Schafferjem, — vsaj si bil včeraj pri njem?“ vprašam radovedno svojega prijatelja Pavliha, ko sva sedela deževnega večera minolega tedna v Tavčarjevej gostilni v beli Ljubljani pri drugem poliči trpklega terana, katerega je nama bila točajka Mimi prinesla.

Pavliha izpuhne tri goste oblake tobakovega dima, nabere svoj suhi obraz v prav muhaste gube, in nekako plašljivo ogledovaje debelega filistra na konci najine mize, mi resen zašepeče: „Zarad volitev sem bil tam.“ „E, daj, daj, ali sta se kaj kregala, ka-li?“

„Oh, kaj še, le čakaj, da se tale „pravničar“ od najine mize pomakne domov svoj „roženkranc“ (ali pa grehe delat) molit, potem ti povem vse, za kar sva barantala z Dolfom.

In res, debeli pravniški filister se je kmalu odgugal iz gostilnice, gospodje sekundarji iz bolnice so bili v tako živem pogovoru, da naji nijso slišali, in Pavliha jame pripovedovati.

„Debelo je gledal, debelo; mali nemški Schafferček, ko sem vstopil, skoro ustrašil se je bil; morda je mislil, da sem z Jančjega doma; a urno sem ga potolažil, rekoč: „Jaz sem Pavliha! Saj si gotovo že kaj čul o meni, ljubi moj doktorček brez doktorovanja.“ Pa se mu je kar obraz razvedril, mehak stol mi je porinil, in turškega tobaka ponudil; sam si je pa drago smodko zapalil, in kmalu sva bila v prav živem, prijaznem razgovoru. —

Kaj vraga te je bes zmotil, da ti reva tukaj v Ljubljani kandidiraš, ljubi moj Dolfi Šafarček, vsaj te vendar tukaj tako dobro poznajo, kakor trejalske kuharice našega klečéplaza dr. Costa. In čem bolj koga poznajo, tem slabše je zanj. Saj veš, da so Giskri „pos“ podpisali, ker ga predobro poznajo, vaš Ertl ne kandidira, ker ga tudi poznajo in Dežmana ste na dolenjsko Kočevje poslali, ker ga tukaj predobro poznate. Škoda za Pergerja, da je z M...vko ušel; njega prej še nijste tako poznali, kakor sedaj, ko ga več tukaj nij; morda ste ga mislili kam vtakniti. Res, škoda zanj.

Schaffer se je kislo držal, a potlej se mi je jel smijati. Kaj pa misliš, ljubi moj Pavliha, povzame besedo, da je ta reč tako resna. To je vse „švindl“. Meni je treba

k zdravju, da včasih malo vpijem. Zato kandidiram. Politika je meni klobasa. Kar se pa tiče tega, da me predobro poznajo, pojdi, pojdi, ta je bosa. Ko bi Mokarjev Kajfež še živel, bi namestu mene njega tudi lahko volili. Gotovo bi bil on najbolj popularna oseba. In ko bi naš general Dežman Kajfeža ali Primož-Gada nakomendiral, bi mi prav radovoljno ubogali. Evo, naše discipline! Saj veš, da so jezuitje v Repnjah na skrivno povelje našega generala dobili tist famozni dekret, sedaj smo pa vsi na cedilu ostali, samo jezuitje ne; kajti oni pridigujejo, kakor prej, begajo ljudi kakor prej, storé, kar hoté; naš Auersperg jih pa gleda, ker si ne more pomagati, dokler je Stremayr ustavoverno nemško klerikalen in Ravšerjev sobratec. Mož se nij pet stopinj naprej ozrl, da bi bil videl, da nema nobene postavnega pomočka, zarubiti jih, ako ne odido. Le naš general, ki je vse to prouzročil, umiva si roke, misleč, kaj meni mari! O naš general je ptič, da malo tacih! Saj pravijo,

„Da se baha

Ker krokodila jaha.“

„Pa povej mi vendar Dolfe, kako je to, da ste po drugih krajih take čudne kandidate postavili, in zakaj zmirom vpijete, da

bilo ljudstvo iz vseh krajev na majhni grič pri sv. Krištofu, kateri je bil s slovenskimi zastavami in maji lepo okinčan, na sredi griča pa je bil oder napravljen, katerega sta napisala: „Živela svoboda“ in „dobro došli“ kinčala. Ob 3. uri je prišla z godbo narodne pesmi svirajoča množica iz trga in vseh bližnjih vasi na grič, katera se je do 4. ure na kakih 500 oseb pomnožila. Gosp. Slanec je potem pozdravil navzočne živahnim govorom, ter jim na tanko in v obče zadovoljnost razjasnil, kako da se je tlaka in desetina rodila, in kako da je prišlo, da je leta 1848 se ta šiba odpravila. Z „živijo“-klici na svobodomiseljne može in na gospoda dr. Vošnjaka je končal prvi govor. — Potem je nastopil Rojko Špindler ter o prihodnjih volitvah v državni zbor govoril, in navzočnim na srce polagal, da klerikalce in tako zvane „pravne“ stranke nikar ne poslušajo, temveč da naj se drže svobodomiselnih narodnih mož, in je priporočal vsem, da naj na to gledajo, da se naš vrlji in pošteni domoljub in narodnjak dr. Vošnjak za poslanca v državni zbor voli. — Tudi ta govor je bil z navdušenjem sprejet.

Potem je zopet gosp. Slanec o omiki in šoli govoril, kateri govor je bil ravno tako, kakor prednja dva od navzočnih z zadovoljnostjo sprejet. Končno je še „Slov. Tednik“ vsim priporočal in marsikateri ostri glas se je slišal proti psovalnemu „Sl. Gospodarju.“ Mariborski Slovenci so poslali telegram in napredovalnim in svobodomiselnim kmetom laškega okraja srčni pozdrav. Proti mraku smo potem z zastavami in godbo šli v gostilnico gospe Horjakove, kjer se je zbralo najodličnejše občinstvo v tako mnogobrojnem številu, da prostori ne bi mogli kmalu zadostiti; krasni venec tukajšnjih gospodičin in gospej pa je v lepo napravljenem salonu plesal skoraj do jutra. Razšli smo se veseli in zadovoljni s klici: „Živi naš narod, živela omika, živela svoboda; živijo naš poslanec dr. Vošnjak!“

Iz kozijanskega okraja na slov. Štajarskem 17. sept. [Izv. dop. Konec.]

so to fajn „možje“ in „možje“ in zopet „možje“; ali se bojite, da bi jih kdo za babe ne imel?“

„Vidiš, ljubi moj Pavliha, to je tako: Ti bodo morda zmagali, in ravno ker so tako slabodušni, jih bomolehko vse v žakelj djali in za svoje namene uporabljali. Tu je v prvo nekov Martin Kočev var, star in starikov mož, ima več denarja, nego pameti, vednosti, in ki bi si iz sreča rad na stare dni slavno ime pridobil, ali pa morda še doživel, da ga v kamen vsekajo. Sekali bodo, rujno vince sekali, kadar pride v državni zbor; a mož se nas bo držal, kakor podrepna muha in zato je dober za nas. Se ve da ga bomole tako dolgo rabili, dokler ne pride kak nov „krah“, potem je pa „tabula rasa“ — saj razumeš, kaj ne?“

Njemu in Zagorecu bo pa tist glasoviti „kurji britof“ pomagal, — ali poznaš tega moža?“

„Kaj bi ga ne? Vsaj bi me kmalu zaprl, ker sem pred letom dni v Kostanjevici v gostilni zraven njegove mize pečenega kapuna jedel. Dejal je, da sem sneda, ker mu nijsem nič pustil. Kregal se je: „Jesses, ti kanalja ti, se boš tlele nuorca dielov!“

„No glej, ta „kurji britof“ bo Zagorecu pomagal. Letos o binkošti so bili ti

(Naš okrajni načelnik Hribar.) Kar se tiče načelnika Hribarja samega, je zaradi službenih zadev primoran uradne ure točno držati in kot blagajničarju se mu odhod iz pisarne v času uradovanja le izjemoma in v nujnih slučajih dovoljuje. Ker zadeve okrajnega zastopništva tudi odločenega časa pobrebujejo, nij misliti, da bi se mogli obe službi točno izpolnovati. Zato pa je prišlo do škandaloznega prepira med davkarjem in kontrolorjem kot okrajnega zastopništva načelnikom, ki je bil uzrok toževanj in odpuščenja davkarjevega, ki se bo teško še kdaj v staro službo v Kozje vrnil. — Sicer pa bi moral načelnik kot državni uradnik se svojo plačo biti zadovoljen, in hlepenje po stranskem zaslužku moramo imenovati le požrešnost.

Pri vseh teh nepristojnostih je načelnik bil jako marljiv, kar se tiče seganja v naše žepe. [Natančnega dokaza ne morem podati, ker se mi račun in računске priloge nijso hotele pokazati. — Omenjam dakle samo, da se na okrajne stroške okolo vozi, kamor je; in pa stroškov za izvršitev nepraktične misli o okrajnej hranilnici, izmečke za nekatera nepotrebna zidanja ob okrajnej cesti itd. — Po večjem so prebivalci tega okraja revni, v nekaterih kočah je uboštvo čisto udomaćeno. Zemljišča so, kakor kažejo zemljiščne knjige, popolno zadolžene; blagor ljudstva pojema. Te razmere opominjajo, naj se prebivalcem kolikor moč prizanaša, in naj se z okrajnim imetjem varčno ravna. To pa pri sedanjem načelništvu nij tako; govori se, da se zavravljivo z imetjem ravna. Zavod hranilnice v Kozjem je sevssem nepraktičen, in sicer že iz tega edinega uzroka, ker nema gospodarskih močij, in jih tudi ne bode. Uradnik se ne sme uštevati. In vendar je izvršitev te ideje okrajnej kasi vzročila pomembne stroške, in jih bo še. Hribar se je te ideje polastil, da bi ga trebalo pri okrajnih zadevah. — Popravljanje cest prevzema jo tudi udje okrajnega odbora, kar po mojej misli nij prav.

Zato opominjamo volilce in bodoče

možje pri Kočev varji v Krškem na pojedini — rekli so jej „Wahlreformfeierfestbanket“, in takrat jih je s krškim vinom vred tudi sveti duh obsenčil — jaz mislim, da bo sad dober za nas.“

„Takrat sem bil jaz tudi zraven, omenim pohlevno; pod mizo sem čepel, in videl, kako je Zagorec pol kapuna v žep vtaknil ravno, ko je „kurji kristof“ v dvanajsta piščanceva jetra vgriznil. Ta mož se mi je res smilil; drugi so vpili: „hoch, hoch“; on je pa poskušal, pa je imel tako polna usta, da je le „bôf, bôf“ rekel.“

Dolci se je smijal, in mi drugo pipo turškega tobaka ponudil, ker on je dosti poberbal.

„Kaj pa je z Železnikarjem v Tržiči?“ ga vprašam zopet.

„To je pa Cimber z dušo in telesom. Prišel bo s svojim „kaputom“ in peljal volilce na borišče; boš videl, bobnali bodo in svojo vojno pesem zapeli

Bržola, bržanka
Trščan, Trščan.

Na mojo vero, to bo gaudium.“

„Veš kaj Dolci, mu prestrižem besedo, tedaj imajo Tržičani Dežmanove besede, ki jih je 1861. leta v državnem zboru go-

okrajno zastopništvo, naj odstrane to nena ravno okrajno stanje, in naj postavijo trden jez, da se več ne povrne.

Izvolimo za načelnika moža, ki plačuje davek, ki ima srce in praktično mišljenje za blagor in zlo okrajcevcev, izvolimo si posebnega uradnika s pristojno plačo, pa imamo okrajno zastopništvo, ki bo stalo na svojih nogah. Dozdaj zaprto pisarniško prostorje se bo odpiralo za redne uradne ure, stroški, ki so sedaj toliko čez naše moči, se bodo ponizali in čvrste občine tega okraja bode v dvomljivih slučajih podučevalo okrajno zastopništvo.

Iz Zagreba 18. sept. [Izv. dop.] V včerajšnji saborski sednici ustanovil se je po kratkej debati proračun za leto 1873. Na poročilu in na predlogu finančnega odbora nij sabor čisto nič premenil. Predlog dr. Mankanca, naj se tudi suplentom na srednjih učiliščih stanarina dopita, nij bil sprejet. Pri tej priložnosti se je prvokrat pokazala disciplina, pa tudi tiranstvo središnjega kluba. Predsedoval je v sednici podpredsednik Živkovič, kajti Mažuranič je bil po Szlavyju v Budim-Pešto poklican. „Obzor“ od vtorka je javil, da je Szlavy Mažuraniču banstvo ponudil, ter da je Mažuranič po zaslujanji svojih političnih prijateljev Szlavyju odgovoril, da ponudo sprejme, in na to ga je potem Szlavy k sebi pozval. Kraljevo ročno pismo sicer še nij izšlo, v katerem se Mažuranič za bana imenuje, vendar je njegovo imenovanje, ki se že denes ali jutri pričakuje, baje že toliko kot gotovo. Razen Rauchiincev bodo z Mažuraničem vse stranke v deželi zadovoljne. Če bo samo tudi pri postavljenji svojih doglavljenikov srečno roko imel! Kot kandidat za ministarsko mesto se odločno denes še nobeden ne imenuje. Naj bolji za to bi bil brez dvojbe Živkovič in sicer že za voljo tega, ker je vešt magjarskega jezika. Mažuranič, ki se je iz početka kot kandidat za ministarsko mesto imenoval, nij vešt magjarsčini, ter za voljo tega ne bi bil mogel posvetovanjem ogerskega ministarstva prisostvovati in tako

voril, vsi v zlatem okviru spravljene; za Železnikarjem bodo pa popir v zlato vezali — bel papir in to bo železnikarjev govor, kaj ne?“ „Menda že“, je djali Schaffer in zdihnil.

„In vaš Dežman si je menda zato izbral brata Zagorca, da bode, kar se tiče reneгатstva, vsaj enega pajdaša imel. Schöne Seelen finden sich“, — „Kakor midva“ je mislil Dolci reči, pa vendar nij rekel, temuč — — — Pavliha nij končal svoje pripovedi, ker k najinej mizi je prisedel zopet nov gost, zopet nekov debel pravničar, in Pavliha je — še enkrat prav robato, pa tiho, pridušivši se, — obmolknil.

* * *

Gospica moja! Ko bi bil Pavliha vedel, da boste Vi brali njegove besede, gotovo bi bil lepše govoril in vpletal poetične rože v svojo pripoved; kajti on zna, če je prav sicer neroden in robat, včasi vendar tudi galanten biti, in Vam nasproti bi bil gotovo. Vsaj vidite, kako lepo sta se z doktor Schafferjem zastopila, o katerem pravijo, da je znal že „dvorišče pometati“, — ko je še, kakor njegov znanec Pavliha, — platno prodajal.

J. Baptista.

svojo nalogo izvrševati. — Ivan Mažuranič, pesnik glasovitega Čengić Age, je rodom iz primorja, če se ne motim iz Novega, in skozi in skozi narodnjak. Do leta 1861 je bil pri zagrebškem banskem stolu državnik nadpravniki, od leta 1861 do 1867 pa brv. dvorski kancelar na Dunaji. Po uvedeni duvalizmu porinili so ga v penzijo. Leta 1865 se je pod njegovom egidom in pod vodstvom Ivana Kukuljeviča in Krestiča v Zagrebu stvorila stranka tako imenovanih „samostalcev“, ki je bila za federativno Avstrijo s centralnim parlamentom za skupne zadeve. To ga je razdvojilo s Strossmajerjem, pod katerega egido se je v isti čas stvorila fuzija med narodno in magjarnosko stranko. Mažuraničovo idejo je pokopal duvalizem, in sedaj se je tudi on sprijaznil z idejo naslonbe na ogersko kraljevino. Ogerski časopisi vest o Mažuraničevi banske kandidaturi niso z dopadanjem sprejeli, kar pri nas tudi nobeden pričakoval ni. Sicer jih pa more Mažuraničovo vladanje na drugo prepričanje navesti.

Iz Peterburga 14. sept. [Izvirni dop.] Iz malih črt se karakter naroda najbolje spoznava. Da boste rojaki Slovenci videli iz take male črte, kako je Rus moževno zavzet za svoje narodno pravo, naj denes povem le sledečo malost:

V Aleksandrinskem gledališču so pri nas ob sobotah nemške predstave, — druge dni pa samo ruske. Ono saboto mi je moj znanec prepustil svoj biljet; grem tedaj v gledališče. Igrali so znano igro „die Grille“. Navzočni petrograški Nemci pazljivi i gineni poslušajo. — Kar naenkrat nekdo na zadnji galeriji z debelim basom zarenči: „Pa ruski!! étak njičevó nē panimāju, jej Bogu njičevó!“ (Po ruski!! tako nič ne razumem, pri Bogu práv nič!) Bradač — muzik (ruski kmet) si je bil privoščil biljet „v paradiž“ (tako tukaj imenujejo zadnjo galerijo) misleč, da bode slišal zabavno rusko komedijo, kakor je bil od nekdanj vaje. Ali kakor ušesa napenja, vedno le sliši neke čudne tuje švabske zvoke, katerih ne razume; nestrpljivo tedaj zahteva, da bi „po ruski“ govorili. — To je prav karakteristično za ruski značaj: ako Rus misli, da ima pravico kaj terjati, tako tvrdi svojo pravico brez ozira na osebo i kraj. Naš „muzik“ je bil plačal vstopnino, torej je mislil da ima pravico zahtevati od igralcev, da mu dajo, kar je hotel imeti, namreč rusko narodno predstavo. Da so sabote odločene za nemške predstave, mož nij vedel.

Domače stvari.

— (Nemškutarski in ob enem vladni (!) kandidat) v celjski kmetski skupini bode apotekar Ignac Šnideršič v Brežicah, kljubu svojemu slovenskemu imenu velikonemec od noge do glave. Tedaj so v tem volilnem okraju trije kandidati: slovenski narodnjak dr. Vošnjak, klerikalno-pravničar kanonik Kosar in nemškutar Šnideršič. —

— (Občina sv. Peter) pod Mariborom je 14. septembra t. l. g. Janko Pajku častno občanstvo podelilo.

— (Od Ščavnice) se nam piše: 15. t. m. so našli na cesti na Kolmanščaku v Malonedeljskej fari ustreljenega posestnika

Spindlerja Jožeta iz Drakovec, ki je od mladih nog že si tuje blago rad prisvojeval, za to je morebiti ga zadela ta prehuda smrt. Našli so pri mrtvem dolg nož, vilice in krožico (kupico), kar si je prej pri krčmarji Tobiasu pri Malej nedelji prilastil. Ustreljeni je zapustil ženo in več otrok, a ne obžaluje ga nihče.

Razne vesti.

* (Pater Klinkowström), znani dunajski jezuit, ki je mej našimi klerikalci slovel kot najboljši cerkveni govornik, je znozel. Kedor ga je kedaj na Dunaji, v Ljubljani ali kde drugej slišal, kako je svojim poslušalcem pekel ali hudiča slikal, ta se pač ne bode čudil, da se je talentiranemu, pa prenapetemu možu ta nesreča pripetila.

Poslano.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov.

Revalesscière du Barry

v Londonu.

Vsem trpečim po izvrstni Revalesscière du Barry, katera brez porabe leka in brez stroškov sledeče bolezni odstrani: bolezni v želodci, v živcih, v prsih, na pljučah, jetrah, žlezah, na sliznici, v dušnjaku, v mehurju in na ledvicah, tuberkole, sušico, naduho, kašelj, naprebljivost, zapor, drisko, nespečnost, slabost, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavico, naval krvi, šumenje v ušesih, medlico in bljevanje krvi tudi ob času nosečnosti, scalo silo, otožnost, sušenje, revmatizem, protin, bledico. — Izpisek iz 75.000 spričeval o ozdravljenjih, ki so vsem lekom kljubovala:

Spričevalo št. 74.670.

Na Dunaji 13. aprila 1873.

Sedem mesecev je sedaj, ko sem bil v najobupnejšem položaju. Bil sem bolan na prsih in živcih, tako da sem od dneva do dneva vidno ginčeval in vsled tega dalj časa nijsem mogel se učiti. Slišal sem o Vašej čudovitej Revalesscière, rabil sem jo in Vas morem zagotoviti, da se čutim po enomesečnem vživljanju Vaše tečne in zlahtne Revalesscière popolnem zdravega in okrepčane, tako da morem, ne da bi se tresel, pisati. Napoten sem tedaj, vsem bolnim to razumno jako dober kup in okusno zdravilo kot najboljši lek priporočati in ostajem Vaš udani

Gabriel T e s c h n e r,
služatelj javnega višjega
trgovinskega učilišča.

Spričevalo št. 73.668.

Mitrovic, 30 aprila 1873.

Hvala izvrstnej moki je moja sestra, ki je na nervoznem glavobolu in nespečnosti trpela, po porabi 3 funtov na potu k boljšanju. Ob enem si dovolim, Vas uljudno prositi, da mi na pošto povzete 1 funt Revalesscière navadne sorte, poleg razločnega poduka za rabo te moke pri otrocih 8 tednov starih pošljete.

S spoštovanjem

Nikolaj G. Kostic.

Spričevalo št. 73.704.

Přílep, pošta Holešán na Moravskem 7. maja 1873.

Ker mi je od Vas že davno prejeta Revalesscière du Barry pošla in je za mojo želodčno slabost in neprebavljivost dobro in splošno zdravilo, Vas prosim, da mi od prave Revalesscière 2 funta na povzete kakor hitro je mogoče pošljete.

Spoštljivo udani

Jožef Rohaček,

gozdar.

Tečnejši kot meso, prihrani Revalesscière pri odraščanih in pri otrocih 50krat svojo ceno za zdravlila.

V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalesscière-Biscuiten v pušicah á 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalesscière-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Innsbuku Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birnbacher, v Lenci Ludvig Müller, v Mariboru F. Koletnik & M. Morič, v Meranu J. B. Stockhausen, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnah in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštinih nakaznicah ali povzetjih.

Opomenica.

Eksekutivne dražbe 22. septembra: Polanovo, 310 gld., v Ribnici. — 23. septembra: Rötzelovo 396 gld., Stimčevo 850 gld. in Stampfeljevo, 1180 gld. v Kočevju. — Trostovo, 1795 gld., v Vipavi. —

26. septembra: Pepevnakovo, 1101 gld. in Turnševsko, 1090 gld., v Smarju na Štajerskem. — Vindiševo, 1090 gld., v Ptuiju. — Emakovo, 1542 gld., na Vranskem. — Kostevčevo, 1545 gld., v Brežicah. — 27. septembra: Kendlerjevo, 620 gld., v Loki.

Trst.

19. septembra.

Evropa: Gaberšič iz Ajdovščine. — Josef Corte. — Venelio. — Zaudiegiamo.

Pri Elefantu: Pole iz Gorice. — Kopriva iz Zagorja. — Vogel iz Štira. — Lazarini iz Gradca. — Stupan iz Karlova. — Blauhes iz Trebiža. — Kanie iz Pošte. — Schweiger iz Starega trga. — Centis iz Reke. — Mošek Kestanjevice. — Dornik, Ganzon iz Reke. — Ledrusi iz Švice. — Wolf od Bele cerkve na Moravskem. — Lohettepiot iz Reke. — Widmer iz Dunaja.

Pri Malléi: Mad. Klančič iz Kamnika. — Blau iz Trsta. — Reihl iz Dunaja. — Dragovini iz Trsta. — Gewürzet Malez iz Dunaja. — Vicenrat. — Meng iz Dunaja.

Pri Zamorel: Podgoršek iz Radoljce. — Zupančič iz Ljubljane. — Pelferi, Hočevar iz Trsta. — Kožel iz Maribora.

Dunajska borza 20. septembra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	69 gld.	45	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	73	45	
1860 drž. posojilo	101	—	
Akcije narodne banke	967	—	
Kreditne akcije	229	75	
London	112	65	
Napol.	9	2	
C. k. čekini	—	—	
Srebro	107	75	

Slavnemu namestništvu

zavarovalnega društva „VICTORIJA“ v Trstu.

Dolžnost me veže, zahvaliti se slavnemu namestništvu za jako urno izplačanje škode po smrti ranjke gospé Marije Vidic, ki je bila zavarovana pri „Viktoriji“ s protipisom št. 3443, in sicer toliko več štejem si v dolžnost, javno zahvalo izrekat, ker je umrla gospá še le prvo polovico letne zavarovalščine društvu odrajtala bila.

V Ljubljani, 8. septembra 1873.

Z odličnim spoštovanjem

F. Klemenc l. r.

Glavno zastopništvo je pri gosp. Jakob Dobrinu v Ljubljani pred frančiškansko cerkvijo št. 45. (252)

Vsem prijateljem in znancem, ki so spremili nepozabljivega ranjcega gospoda

Josip Köstl-na,

c. k. poštnega kontrolorja

na pokopališče, in se ga spominjali tudi v bolezn, ter posebno čestititi čitalničnim pevcem za izkazano zadnjo mu čast, izrekajo iskreno zahvalo

(250)

Zalujoči sorodniki.

Za prijazno sočutje med boleznijo najinih ljubih otrok

Armanda in Rozike,

in za tako obilno spremstvo pogreba taistih, zahvaljujeva se srčno vsem znancem in prijateljem, kakor tudi gospodom pevcem čitalničnim. (251)

Ferdinand in Roza Souvan.